

[Stavad]

hed i landbruget, at hvis man selv efter egen vurdering efter samtaler med sine rådgivere ønsker at benytte sig af det, kan man benytte sig af det, og hvis man efter en vurdering ikke ønsker at benytte sig af det, har man også sin frie vilje til at sige nej. Ud fra en liberalistisk tankegang – hvis jeg har forstået, hvad liberalismen er – mener jeg, at det måtte være helt oplagt for ministeren at tage imod et tilbud som det, vi her stiller ministeren over for, også på baggrund af ministerens egne bemærkninger om, at penge har penges pris. Det har ministeren som minister også erfaret, og derfor har vi vel også set så få tiltag som alternativ til det her.

Jeg håber som sagt, at vi kan samle et flertal for dette beslutningsforslag, og at vi kan få et hurtigt udvalgsarbejde, for det dybtgående arbejde skal jo foregå i forbindelse med selve lovforslaget. Derfor håber jeg, at vi meget hurtigt kan få skrevet betænkning og få vedtaget dette forslag her i salen.

Så er der fra socialistisk folkeparti fremsat et forslag, som behandles sammen med dette, beslutningsforslag B 84, og det er et forslag, som meget langt ligner det, vi havde til behandling i sidste folketingssamling. Det eneste, der er til forskel, er, at der er to punkter, der er røget ud af forslaget.

I sidste samling kommenterede jeg de enkelte punkter, og mine bemærkninger kan man finde i sp. 5330–5332 i Folketingstidende 1981-82, 2. samling. Dem vil jeg gerne henvise til, da vi selvfølgelig stadig væk står ved de kommentarer, vi gav dér.

Jeg vil godt komme med en enkelt kommentar til et enkelt af punkterne, nemlig produktionsskoler. Jeg synes, det er en af de ting i SFs forslag, som vi skal se nøjere på i udvalget. Jeg tror, at under det punkt ligger nogle muligheder for, at vi, hvis vi kan finde en model, der kan bruges, kan få indsluset nogle unge mennesker i landbruget. Jeg tror ikke på, at det generelt set kan erstatte praktikpladserne, men vi kan måske få indsluset nogle unge mennesker i landbruget, som har en interesse i at komme ind i landbruget, men som i dag har meget vanskeligt ved det, fordi de har en anden baggrund end den, de har, som landmændene helst vil have ansat i deres bedrifter, og derfor synes jeg, det er en af de ting, som vi skal se nøjere på under udvalgsarbejdet. Vi vil i øvrigt behandle SFs forslag på en positiv måde.

Collet (KF):

Det konservative folkeparti er enig i baggrunden for fremsættelsen af disse to beslutningsforslag. Vi er enige i, at visse dele af landbruget er i en vanskelig situation, og vi er også enige i den holdning, der formodentlig ligger bag fremsættelsen, nemlig at landbruget er en vigtig kilde til velstand og produktion og bevægelse og beskæftigelse i Danmark. Vi er også enige i, at vanskeligt stillede landmænd skal hjælpes så meget, som det er muligt. Men hermed er enigheden også slut.

Med hensyn til socialdemokratiets jordbankforslag er det jo ikke nogen helt ny åbenbaring. Faktisk har vi kendt tilsvarende ordninger tidligere. Det er en gammel sygdom og træt travet, som her trækkes af stalden som en ny og fyrig ganger.

I 1919 indførtes de såkaldte jordrentebrug. Ligheden mellem disse jordrentebrug og jordbankordningen er slående. Efter anden verdenskrig førte de landmænd, som var under jordrentebrugene, en lang og vedholdende kamp for at blive fri for at være under disse jordrentebrug, og efter mange og fortvivlede anstrengelser lykkedes det dem i 1967 at komme ud af disse ordninger og blive selvejerlandmænd.

Og hvad var nu årsagen til, at de så gerne ville ud af denne ordning? Det var, at de ikke havde mulighed for at optage lån i deres ejendomme til investeringer bl.a. i stalde, bygninger osv. Det var det, der var baggrunden for, at de ville ud.

Og nu fremsætter socialdemokratiet et beslutningsforslag om en ordning, der på mange måder kan komme til at ligne jordrenteordningen, hvis det skulle blive gennemført. Det vil have den samme virkning, nemlig at det vil blokere for en lånoptagelse til investeringer. Jeg synes, man her skulle lære af historien, og i særlig grad når historien ikke er længere væk.

En anden ulempe ved dette jordbankforslag er, at det får uoverskuelige virkninger for de landmænd, som på letsindig vis kunne tænkes at optage disse ordninger. Problemstillingen her ligner meget problemstillingen i forbindelse med de meget store tab, som mange landmænd har lidt på udlandslån. Det er simpelt hen uoverskueligt at se, hvilke byrder man påtager sig, hvis man indgår en